

 II. ECONOMIA

Com afectarà la presidència de Trump a l'economia global?

Probablement l'administració Trump farà servir la retòrica proteccionista per mirar de renegociar els tractats comercials internacionals i aconseguir clàusules més favorables als seus interessos.

Com és prou conegut, una de les raons de l'accés a la presidència dels Estats Units de Donald Trump ha estat la seva capacitat per mobilitzar un vot de segments de la població que se senten amenaçats per les pressions competitives que deriven de la globalització. La retòrica de buscar al món global *culpables* de l'estancament dels salaris i de les empitjorades perspectives d'ocupació per a l'actual i la següent generació, en forma de la competència acusada de deslleial dels productes importats i les migracions, ha portat a algunes de les propostes més cridaneres formulades pel candidat Trump. Establir barreres proteccionistes als productes xinesos, renegociar acords comercials com el Tractat de Lliure Comerç amb Canadà i Mèxic, no ratificar el ja signat Acord Trans-Pacífic (TPP), o fins i tot una eventual retirada de l'Organització Mundial de Comerç, han tingut un lloc destacat, així com les mesures per impedir i fer revertir els fluxos migratoris sobretot des d'Amèrica Llatina cap els Estats Units.

Alguns han parlat del fet que la presidència de Trump podria senyalar un retrocés significatiu en la globalització. Certament el ja president-electe ha capitalitzat uns sentiments de reticència a les dinàmiques globals que han portat a amplificar desigualtats, emporbrir les classes mitjanes, veure amenaçades identitats o estils de vida i, juntament amb els temors a una nova onada de revolucions tecnològiques amb un paper destacat de les robotitzacions, a perspectives percebudes com a més difícils per al futur de l'ocupació. No es tracta de problemes exclusius dels Estats Units: a Europa occidental succeeix quelcom similar i caldrà veure com es concreta en properes convocatòries electorals, començant per les més properes d'Àustria i França.

JOAN TUGORES
Catedràtic d'Economia
de la UB

Portarà a terme el president Trump les promeses del candidat Trump? Han estat només o principalment una forma d'aconseguir vots que *modularan* la *realpolitik* i les influències dels *lobbies* de les empreses multinacionals, des de Walmart fins a Apple, que tenen una de les claus del seu èxit en les importacions o localitzacions de bona part de la seva producció a economies emergents? Aquestes son les preguntes que s'estan fent des dels resultats electorals del 8 de novembre.

És difícil predir quin serà finalment l'equilibri entre la retòrica antiglobalització i les realitats de les grans interdependències globals. Estats Units continua tenint dèficit exterior que, fins ara, han finançat amb facilitat els països superavitaris amb Xina al capdavant. Com s'acostuma a dir, no és gaire sensat barallar-te amb qui et deixa els diners. Clar que Estats Units té un tret únic: la capacitat d'imprimir uns bitllets verds que encara tothom accepta. Però anar per aquesta via implicaria un canvi en les regles del joc entre la Casa Blanca i la Reserva Federal que ja està fent que moltes mirades se centrin en les reaccions de la presidenta de l'autoritat monetària J. Yellen.

En l'àmbit estrictament comercial cal recordar l'evidència que el proteccionisme no l'ha inventat el Sr. Trump. Sense remuntar-nos en la Història, hem de constatar com des de l'esclat de la crisi en 2008 es fan anàlisis i seguiments sobre les *temporacions proteccionistes* tradicionals en totes les etapes de recessió econòmica. Certament una de les primeres declaracions del G-20 al novembre de 2008 va ser insistir en el fet que no es repetiria l'error dels anys 1930 en què unes respostes proteccionistes a l'inici de la crisi la van fer més llarga i profunda, i que van convertir en la Gran Depressió, amb un col·lapse històric del comerç internacional. Però, malgrat això, fins i tot posteriors comunicats del G-20 han reconegut que algunes mesures amb efectes proteccionistes s'estaven portant a terme i el 10 de novembre l'Organització Mundial de Comerç (OMC) publicava la més recent edició del seu Informe sobre Mesures Restrictives del Comerç que constata també les dificultats per evitar determinades mesures proteccionistes.

Probablement, l'administració Trump farà servir la retòrica proteccionista per veure de renegociar alguns aspectes de

